ПРЕДЛАГАЧ:
Владата на Република Северна Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ:
д-р Фатмир Бесими, министер за финансии и

Филип Николоски, заменик на министерот за финансии

ПОВЕРЕНИЦИ:
д-р Јелена Таст, државен секретар во Министерството за финансии

Валентина Димитровска, раководител на сектор во Министерството за финансии и

Шасине Касами, директор на Управата за имотно - правни работи

Предлог на закон
за изменување и дополнување на Законот за експропријација, по скратена постапка

Скопје, мај 2023 година

PROPOZUES:
Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut

PËRFAQËSUES:
dr. Fatmir Besimi, ministër i Financave dhe

Filip Nikolloski, zëvendësministër i Financave

TË BESUAR:
dr. Jelena Tast, sekretare shtetërore në Ministrinë e Financave

Valentina Dimitrovska, udhëheqëse sektori në Ministrinë e Financave dhe

Shasine Kasami, drejtoresh në Drejtoria për Çështje Pronësore - Juridike

Propozim – ligji
për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Ekspropriijim, me procedurë të shkurtuar

Shkup, maj 2023

Влада на Република Северна Македонија

Скопје, 5 мај 2023 година
Бр. 41-4557/3

До
Претседателот на Собранието на
Република Северна Македонија
Скопје

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 132, 137 и 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за експропријација, по скратена постапка, што го утврди на седницата, одржана на 5 мај 2023 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени д-р Фатмир Бесими, министер за финансии и Филип Николоски, заменик на министерот за финансии, а за повереници д-р Јелена Таст, државен секретар во Министерството за финансии, Валентина Димитровска, раководител на сектор во Министерството за финансии и Шасине Касами, директор на Управата за имотно - правни работи.

Овој закон произлегува од Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија.

Në bazë të nenit 91, alinesë 2 të Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe neneve 132, 137 dhe 170 të Rregullores së Kuvendit të Republikës së Maqedonisë, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut Ju parashtron, Propozim-ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Eksproprijim, me procedurë të shkurtuar, që e përcaktoi në seancën e mbajtur më 5 maj 2023.

Për përfaqësues të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut në Kuvend janë përcaktuar Dr. Fatmir Besimi, ministër i Financave dhe Filip Nikolloski, zëvendësministër i Financave, ndërsa për të besuar Dr. Jelena Tast, sekretare shtetërore në Ministrinë e Financave, Valentina Dimitrovska, udhëheqëse sektori në Ministrinë e Financave dhe Shasine Kasami, drejtoresh në Drejtoria për Çështje Pronësore – Juridike.

Ky ligj rrjedh nga Programi Kombëtar për miratimin e të drejtës së Bashkimit Evropian.

Прв заменик на претседателот на Владата на
Република Северна Македонија

dr. Artan Grubi

Подготвил: м-р Љубомир Кукоски, советник
Проверил: Никола Пасков, раководител на одделение
Катерина Јаневска, раководител на одделение
Контролирал: Стојанчо Радичевски, помошник раководител на сектор
Jetmira Maliqi, помошник раководител на сектор
Согласен: Снежана М. Пендовски, државен советник
Зоран Брњарчевски, раководител на сектор
Одобрил: м-р Методија Димовски, генерален секретар на Владата

ВОВЕД

I.ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИТЕ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Владата на Република Северна Македонија ја промовира регионалната соработка со ставање на главен акцент и меѓународната димензија на сите видови транспорт преку развој и модернизација на транспортната инфраструктура на земјите заедно со индикативното проширување на Основната и сеопфатната мрежа ТЕН-Т. Владата е посветена на подобрување на транспортната инфраструктура и има преземено активности, пред се во насока на изградба на делови што недостасуваат и санација на постојната транспортна мрежа, дел од основната мрежа на европските транспортни коридори.

Собранието на Република Северна Македонија во јули 2021 година, го донесе Законот за утврдување на Јавен интерес и номинирање на стратешки партнер за имплементација на проектот за изградба на инфраструктурниот Коридор 8 (Делница: Тетово – Гостивар – Букојчани и проектот за автопатот Требеништа – Струга – Ќафасан) и Коридорот 10 д (Делница на автопатот Прилеп– Битола) во Република Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 163/21) .

Заради усогласување со горе наведениот закон, се наметна потребата од изменување и дополнување на Законот за експропријација експропријација („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/12, 131/12, 24/13, 27/14, 104/15, 192/15, 23/16, 178/16 и “Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 122/21).

HYRJE

I. VLERËSIMI I GJENDJEVE NË SFERËN QË DUHET TË RREGULLOHET ME LIGJ DHE ARSYET PËR MIRATIMIN E LIGJIT

Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut promovon bashkëpunimin rajonal duke vënë theksin kryesor dhe dimensionin ndërkombëtar në të gjitha llojet e transportit përmes zhvillimit dhe modernizimit të infrastrukturës transportuese të vendeve, së bashku me zgjerimin indikativ të Rrjetit bazë dhe gjithëpërfshirës TEN-T. Qeveria është e përkushtuar për përmirësimin e infrastrukturës transportuese dhe ka ndërmarrë aktivitete, kryesisht në drejtim të ndërtimit të pjesëve që mungojnë dhe sanimit të rrjetit ekzistues të transportit, pjesë e rrjetit bazë të korridoreve evropiane të transportit.

Kuvendi i Republikës së Maqedonisë së Veriut në korrik 2021, miratoi Ligjin për Përcaktimin e Interesit Publik dhe Nominimin e Partnerit Strategjik për implementimin e projektit për ndërtimin e Korridorit infrastrukturor 8 (Aksi rrugor: Tetovë - Gostivar - Bukojçan dhe projektit për autostradën Trebenishtë - Strugë – Qafë Thanë) dhe Korridorin 10 d (Aksi rrugor i autostradës Prilep - Manastir) në Republikën e Maqedonisë së Veriut (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr. 163/21).

Për arsye të harmonizit me ligjin e përmendur, u paraqit nevoja për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Shpronësim (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 95/12, 131/12, 24/13, 27/14, 104/15, 192/15, 23/16, 178/16 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së

Имено, со измена и дополнување на членот 26 и членот 33 се овозможува поефикасна примена на Законот за експропријација, а за реализација на градби кои се од стратешки интерес за државата.

Maqedonisë së Veriut" nr. 122/21).

Përkatësisht, me ndryshimin dhe plotësimin e nenit 26 dhe nenit 33, mundësohet zbatimi më efikas i Ligjit për Shpronësim, për realizimin e ndërtimeve që janë me interes strategjik për shtetin.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Со предложените законски решенија се врши усогласување на Законот за експропријација со Законот за утврдување на Јавен интерес и номинирање на стратешки партнер за имплементација на проектот за изградба на инфраструктурниот Коридор 8 (Делница: Тетово – Гостивар – Букојчани и проектот за автопатот Требеништа – Струга – Ќафасан) и Коридорот 10 д (Делница на автопатот Прилеп– Битола) во Република Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 163/21), со Законот за изменување и дополнување на Законот за градење и Законот за изменување и дополнување на Законот за урбанистичко планирање.

Транспортните политики на државата се засноваат на интеграција со регионот, како и поврзување на регионот со земјите членки на Европската Унија. Ова е стратешка определба усвоена и во Националната транспортна стратегија 2018-2030.

Република Северна Македонија со својата географска позиција има стратешка улога во јакнење на економскиот раст на Регионот преку развој на инфраструктурата на двата Коридори 8 и 10. Искористувањето на таквата позиција покрај економските придобивки има и политичко значење во процесот на позиционирање на земјата како

II. QËLLIMET, PARIMET DHE ZGJIDHJET THEMELORE

Me zgjidhjet e propozuara ligjore bëhet harmonizimi i Ligjit për Shpronësim me Ligjin për Përcaktimin e Interesit Publik dhe Nominimin e Partnerit Strategjik për implementimin e projektit për ndërtimin e Korridorit 8 infrastrukturor (Aksi rrugor: Tetovë - Gostivar - Bukojçan dhe projektit për autostradën Trebenishtë - Strugë – Qafë Thanë) dhe Korridorit 10 d (Aksi rrugor i autostradës Prilep - Manastir) në Republikën e Maqedonisë së Veriut ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 163/21), me Ligjin për Ndryshimet dhe Plotësimin e Ligjit për Ndërtim dhe Ligjit për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit për Planifikim Urbanistik.

Politikat transportuese të shtetit bazohen në integrimin me rajonin, si dhe në lidhjen e rajonit me shtetet anëtare të Bashkimit Evropian. Ky është përcaktim strategjik i miratuar edhe në Strategjinë nacionale të Transportit 2018-2030.

Republika e Maqedonisë së Veriut me pozitën e saj gjeografike ka rol strategjik në forcimin e rritjes ekonomike të rajonit përmes zhvillimit të infrastrukturës së dy korridoreve 8 dhe 10. Shfrytëzimi i këtij pozicioni, përveç përfitimeve ekonomike ka edhe rëndësi politike në procesin e pozicionimit të vendit si një linjë e pashmangshme transporti. Rrumbullakësimi i investimeve të këtyre

неизбежна транспортна рута. Заокружувањето на инвестициите на овие Коридори е од клучно значење за целосна функционалност и одржување на добрата кондиција на патната и железничката мрежа.

Изградбата на Коридорите 8 и 10 се од клучно значење и во контекст на индикативното проширување на трансевропската транспортна мрежа кон Западен Балкан, вклучително и Северна Македонија, во согласност со Регулативата 1315/2013 на Европскиот парламент и на Советот на Европа и Делегираната регулатива на Комисијата (ЕУ) 2016/758.

Имајќи предвид дека индикативните карти на трансевропската транспортна мрежа се проширија и до Северна Македонија, неопходно е да се обезбеди навремено и квалитетно завршување на проектите за изградба на Коридорите 8 и 10".

Законот се засновува врз истите начела врз кои се заснова Законот за експропријација.

korridoreve është i rëndësisë kruciale për funksionalitet të plotë dhe mirëmbajtjen e gjendjes së mirë të rrjetit rrugor dhe hekurudhor.

Ndërtimi i korridoreve 8 dhe 10 ka rëndësi kruciale në kontekstin e zgjerimit indikativ të rrjetit të transportit transevropian drejt Ballkanit Perëndimor, përfshirë Maqedoninë e Veriut, në përputhje me Rregullativën 1315/2013 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të Evropës dhe Rregullativën e deleguar të Komisionit të Evropës (BE) 2016/758.

Duke pasur parasysh se hartat indikative të rrjetit të transportit transevropian u zgjeruan edhe në Maqedoninë e Veriut, nevojitet që të sigurohet realizim në kohë dhe me cilësi të projekteve për ndërtimin e korridoreve 8 dhe 10".

Ligji bazohet në parimet e njëjta mbi të cilat bazohet Ligji për Shpronësim.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за експропријација не предизвикува дополнителни финансиски последици врз Буџетот на Република Северна Македонија.

III. VLERËSIMI I PASOJAVE FINANCIARE TË PROPOZIM LIGJIT MBI BUXHETIN DHE FONDET TJERA FINANCIARE PUBLIKE

Propozim ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Shpronësim nuk shkakton pasoja financiare shtesë mbi Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ

IV. VLERËSIMI I MJETEVE FINANCIARE

СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИНОТ НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Спроведувањето на Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за експропријација нема да има дополнителни финансиски импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија.

TË NEVOJSHME PËR ZBATIMIN E LIGJIT, MËNYRA E SIGURIMIT TË TYRE, TË DHËNA NËSE ZBATIMI I LIGJIT SHKAKTON DETYRIME MATERIALE PËR SUBJEKTE TË CAKTUARA

Zbatimi i Propozim Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shpronësim nuk do të ketë implikime financiare shtesë mbi Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

V. ПРЕГЛЕД НА РЕГУЛАТИВИ ОД ДРУГИ ПРАВНИ СИСТЕМИ И УСОГЛАСЕНОСТА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН СО ПРАВОТО НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

V. PASQYRË E RREGULLATIVAVE TË SISTEMEVE TË TJERA JURIDIKE DHE HARMONIZIMI I PROPOZIM LIGJIT ME LEGJISLACIONIN E BASHKIMIT EVROPIAN

VI. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со оглед на тоа што не се работи за обемен и сложен закон, согласно член 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, се предлага овој закон да се донесе по скратена постапка.

VI. PROCEDURA E SHKURTUAR PËR MIRATIMIN E LIGJIT

Me qenë se nuk është ligj voluminoz dhe kompleks, në pajtim me nenin 170 të Rregullores së Kuvendit të Republikës së Maqedonisë, propozohet që ky ligj të miratohet me procedurë të shkurtuar.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН

PROPOZIM-LIGJ

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА

Член 1

Во Законот за експропријација („Службен весник на Република Македонија“ број 95/12, 131/12, 24/13, 27/14, 104/15, 192/15, 23/16 и 178/16 и “Службен весник на Република Северна Македонија“ број 122/21), во член 26 став 1 во точката 1), по зборот „премин“, точката на крајот од реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите „или урбанистички проект за градби од стратешки интерес.“ .

По ставот (1) се додава нов став (2) кој гласи:

„(2) По исклучок од ставот (1) точка 6) на овој член за изградба на градби од стратешки интерес, кои се реализираат како стратешки инвестициони проекти или проекти од стратешко национално значење утврдени со закон, јавните претпријатија, трговските друштва и други институции основани од државата со предлогот за експропријација поднесуваат доказ за обезбедени средства за надомест на експроприраната недвижност (известување за планирани средства во буџетот од лицето кое раководи со институцијата основана од државата).“

Член 2

Во членот 33 во ставот (2) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите „како и за изградба на градби од стратешки интерес.“.

Ставот (5) се менува и гласи:

„Предлагачот на експропријацијата е должен на сопственикот на недвижноста што е предмет на експропријација во која сопственикот живее, односно врши дејност, ако тој тоа го бара, да му обезбеди времено

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SHPRONËSIM

Neni 1

Në Ligjin për Shpronësim (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr.95/12, 131/12, 24/13, 27/14, 104/15, 192/15, 23/16 dhe 178/16 dhe “Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr.122/21), në nenin 26 paragrafi 1 në pikën 1), pas fjalës “kalim”, pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët “ose projekt urbanistik për ndërtime me interes strategjik.”.

Pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

“(2) Me përjashtim të paragrafit (1) pika 6) të këtij neni për ndërtimin e ndërtimeve me interes strategjik, të cilat realizohen si projekte investuese strategjike ose projekte me rëndësi strategjike kombëtare të përcaktuara me ligj, ndërmarrjet publike, shoqëritë tregtare dhe institucionet e tjera të themeluara nga shteti me propozimin për shpronësim duhet të parashtrojnë dëshmi për mjetet e siguruara për kompensim lidhur me patundshmërinë e shpronësuar (njoftim për mjetet e planifikuara në buxhet nga personi që udhëheq me institucionin e themeluar nga shteti).”

Neni 2

Në nenin 33 në paragrafin (2) pika në fund të fjalisë fshihet dhe shtohen fjalët “si dhe për ndërtimin e ndërtimeve me interes strategjik.”.

Paragrafi (5) ndryshohet si vijon:

“Propozuesi i shpronësimit detyrohet që pronarit të patundshmërisë i cili i nënshtrohet shpronësimit ku pronari jeton, respektivisht ushtron veprimtari, nëse ai

сместување, или да му плаќа надомест за закупнина најмногу до висината на закуп што се постигнува на пазарот за тој вид недвижности.“

По ставот (5) се додаваат пет нови става (6), (7), (8), (9) и (10), кои гласат:

„(6) Висината на закупнината од став (5) на овој член, се утврдува во секој конкретен случај од страна на овластен проценувач, согласно Законот за процена.

(7) Доколку сопственикот на недвижноста предмет на експропријација ја прифати понудата од став (5) на овој член, е должен веднаш, а најдоцна во рок од 30 дена да го испразни објектот предмет на експропријација, од луѓе и ствари.

(8) Надоместокот за закупнината утврден во ставот (5) на овој член може да се исплаќа најдолго во времетраење од 12 (дванаесет) месеци, со можност за продолжување за уште 6 (шест) месеци. За надоместокот за закупнина предлагачот на експропријацијата и сопственикот на недвижноста предмет на експропријација склучуваат договор пред органот на управата надлежен за имотно-правните работи, за подрачјето на недвижниот имот кој е предмет на експропријација, заверен кај надлежен нотар. Трошоците за заверка на договорот, паѓаат на товар на предлагачот на експропријацијата.

(9) Одредбите од ставовите (5), (6), (7) и (8) на овој член се однесуваат и за иматели на објект (физички лица), кои живеат во објектите кои се предмет на експропријација, а кои се бесправно изградени, а за кои до денот на поднесување на предлогот за експропријација, е поднесено барање за утврдување на правен статус на бесправно изградени објекти, согласно Законот за изменување на Законот за постапување со бесправно изградени објекти („Службен весник на Република Македонија“, бр. 190/17).

(10) Имателите на објекти од ставот (9) на овој член потребно е да поседуваат доказ за сопственост на земјиштето на кое се

kërkon, t'i sigurohet akomodim i përkohshëm ose t'i paguhet kompensim qiraje më së shumti deri në vlerën e qirasë që arrihet në treg për atë lloj patundshmërie.”

Pas paragrafit (5) shtohen pesë paragrafë të rinj, (6), (7), (8), (9) dhe (10) që thonë:

“(6) Vlera e qirasë nga paragrafi (5) i këtij neni, përcaktohet në çdo rast konkret nga ana e një vlerësuesi të autorizuar në përputhje me Ligjin për Vlerësim.

(7) Nëse pronari i patundshmërisë që i nënshtrohet shpronësimit e pranon ofertën nga paragrafi (5) i këtij neni, detyrohet menjëherë dhe më së voni në afat prej 30 ditëve, ta zbrazë objektin që është lëndë e shpronësimit, nga njerëz dhe sende.

(8) Kompensimi për qiranë, i përcaktuar në paragrafin (5) të këtij neni, mund të paguhet në kohëzgjatje më së shumti në afat prej 12 (dymbëdhjetë) muajve, me mundësi për vazhdimin e afatit edhe për 6 (gjashtë) muaj. Për kompensimin e qirasë, propozuesi i shpronësimit dhe pronari i patundshmërisë – që i nënshtrohet shpronësimit, nënshkruajnë marrëveshje para organit të Drejtorisë kompetente për çështjet pronësore - juridike, për territorin e pronës së patundshme që është lëndë e shpronësimit, të verifikuar te noteri kompetent. Shpenzimet për verifikimin e marrëveshjes, janë në barrë të propozuesit të shpronësimit.

(9) Dispozitat e paragrafëve (5), (6), (7) dhe (8) të këtij neni i referohen pronarëve të objektit(persona fizik), që banojnë në objektet që i nënshtrohen shpronësimit, të cilat janë ndërtuar pa leje, për të cilat deri në ditën e parashtrimit të propozimit të shpronësimit është parashtruar kërkesë për përcaktimin e statusit ligjor të objekteve të ndërtuara pa leje, në bazë të Ligjit për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit për Veprim me Objektet e Ndërtuara pa Leje („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë “, nr. 190/17)”.

(10) Poseduesit e objekteve nga paragrafi (9) i këtij neni nevojiten që të posedojnë

изградени бесправно изградените објекти предмет на експропријација и доказ за поднесено барање за утврдување на правен стаус на бесправно изградени објекти.“.

Член 3

Започнатите постапки за експропријација до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе продолжат според одредбите од овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во Службен весник на Република Северна Македонија.

dëshmi për pronësinë e tokës ku janë ndërtuar objektet e ndërtuara pa leje – lëndë e shpronësimit dhe dëshmi për kërkesën e parashtruar për përcaktimin e statusit ligjor të objekteve të ndërtuara pa leje”.

Neni 3

Procedurat e filluara të shpronësimit deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë sipas dispozitave të këtij ligji.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e publikimit në “Gazetën Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА

ARSYETIMI I PROPOZIM-LIGJIT

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА

Транспортните политики на државата се засноваат на интеграција со регионот, како и поврзување на регионот со земјите членки на Европската Унија. Ова е стратешка определба усвоена и во Националата транспортна стратегија 2018-2030.

Во однос на патната ТЕН-Т инфраструктура, програмска и стратешка цел е квалитетно подобрување на патната мрежа и подигнување на безбедноста на патиштата на рамниште на Европската Унија. Целите на транспортната политика на Република Северна Македонија е Коридорите 8 и 10, до 2030 година, како дел од основната мрежа, да бидат по ТЕН-Т стандардите, односно мрежата на транспортни коридори на ЕУ.

Европската комисија го прифати предлогот Коридорот 8 да влезе во индикативното проширување на главната мрежа. Со влегување во сила на новата регулатива, двата Коридори, 8 и 10, кои минуваат низ територијата на Република Северна Македонија, ќе бидат дел од главната европска мрежа.

Владата на Република Северна Македонија ја промовира регионалната соработка со ставање на главен акцент и меѓународната димензија на сите видови транспорт преку развој и модернизација на транспортната инфраструктура на земјите заедно со индикативното проширување на Основната и сеопфатната мрежа ТЕН-Т. Владата е посветена на подобрување на транспортната инфраструктура и има преземено активности, пред се во насока на изградба на делови што

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SHPRONËSIM

I. SHPJEGIMI I PËRMBAJTJES SË DISPOZITAVE TË PROPOZIM LIGJIT PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SHPRONËSIM

Politikat transportuese të shtetit bazohen në integrimin me rajonin, si dhe në lidhjen e rajonit me vendet anëtare të Bashkimit Evropian. Ky është përcaktim strategjik i miratuar edhe në Strategjinë nacionale të transportit 2018-2030.

Për sa i përket infrastrukturës rrugore TEN-T, pikësynimi programor dhe strategjik është përmirësimi i cilësisë së rrjetit rrugor dhe rritja e sigurisë rrugore në nivelin e Bashkimit Evropian. Qëllimet e politikës së transportit të Republikës së Maqedonisë së Veriut janë që deri në vitin 2030 korridoret 8 dhe 10, si pjesë e rrjetit bazë, të jenë sipas standardeve TEN-T, gjegjësisht rrjetit të korridoreve të transportit të BE-së.

Komisioni Evropian pranoi propozimin që Korridori 8 të hyjë në zgjerimin indikativ të rrjetit kryesor. Me hyrjen në fuqi të rregullativës së re, dy korridoret 8 dhe 10, që kalojnë nëpër territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, do të jenë pjesë e rrjetit kryesor evropian.

Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut promovon bashkëpunimin rajonal duke vënë theksin kryesor dhe dimensionin ndërkombëtar në të gjitha llojet e transportit përmes zhvillimit dhe modernizimit të infrastrukturës së transportit të vendeve, së bashku me zgjerimin indikativ të Rrjetit bazë dhe gjithëpërfshirës TEN-T. Qeveria është e përkushtuar për përmirësimin e infrastrukturës së transportit dhe ka ndërmarrë aktivitete, kryesisht në drejtim të ndërtimit të pjesëve që mungojnë dhe

недостасуваат и санација на постојната транспортна мрежа, дел од основната мрежа на европските транспортни коридори.

За таа цел со овој Предлог на закон се дополнуваат постојните одредби од Законот за експропријација.

Имено, Собранието на Република Северна Македонија во јули 2021 година, го донесе Законот за утврдување на Јавен интерес и номинирање на стратешки партнер за имплементација на проектот за изградба на инфраструктурниот Коридор 8 (Делница: Тетово – Гостивар – Букојчани и проектот за автопатот Требеништа – Струга – Ќафасан) и Коридорот 10 д (Делница на автопатот Прилеп– Битола) во Република Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 163/21) .

Заради усогласување со горе наведениот закон, се наметна потребата од изменување и дополнување на Законот за експропријација („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/12, 131/12, 24/13, 27/14, 104/15, 192/15, 23/16, 178/16 и “Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 122/21).

Во таа насока се вршат измени и дополнувањата на членот 26 во однос на доказите кои се поднесуваат кон предлогот за експропријација, со доставување на урбанистички проект за градби од стратешки интерес и патен коридор, истовремено се поедноставува постапката за доказот за обезбедени средства за надомест за експроприраната недвижност во постапката за експропријација, односно за изградба на објекти и инфраструктура од стратешки интерес, а за реализација на проект за капитални инвестиции од стратешко национално значење на Република Северна Македонија, јавните претпријатија, трговските друштва и други институции основани од државата со предлогот за експропријација

sanimit të rrjetit ekzistues të transportit, pjesë e rrjetit bazë të korridoreve evropiane të transportit.

Prandaj, me këtë propozim ligj plotësohen dispozitat ekzistuese të Ligjit për Shpronësim.

Kuvendi i Republikës së Maqedonisë së Veriut në korrit të vitit 2021, miratoi Ligjin për Përcaktimin e Interesit Publik dhe Nominimin e Partnerit Strategjik për realizimin e projektit për ndërtimin e infrastrukturës së Korridorit 8 (Aksi rrugor: Tetovë - Gostivar - Bukojçan dhe projektit për autostradën Trebenishtë - Strugë – Qafë Thanë) dhe Korridorit 10 d (Aksi rrugor Prilep - Manastir) në Republikën e Maqedonisë së Veriut (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr. 163/21).

Për harmonizim me ligjin e lartpërmendur, u paraqit nevoja për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Shpronësim (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 95/12, 131/12, 24/13, 27/14, 104/15, 192/15, 23/16, 178/16 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 122/21).

Në këtë drejtim, në nenin 26 bëhen ndryshime dhe plotësime në lidhje me dëshmitë që parashtrohen në propozimin për shpronësim, me dorëzimin e projektit urbanistik për ndërtimet me interes strategjik dhe korridorin rrugor, duke thjeshtuar në të njëjtën kohë procedurën për dëshminë e mjeteve të siguruara për kompensim për patundshmërinë e shpronësuar në procedurën e shpronësimit, gjegjësisht për ndërtimin e objekteve dhe infrastrukturës me interes strategjik, ndërsa për realizimin e projektit për investime kapitale me rëndësi strategjike nacionale për Republikën e Maqedonisë së Veriut, ndërmarrjet publike, shoqëritë tregtare dhe institucionet e tjera të themeluara nga shteti, me propozimin

да поднесуваат доказ за обезбедени средства за надомест на експроприраната недвижност во вид на известување за планирани средства во буџетот од лицето кое раководи со институцијата основана од државата.

Истовремено со членот 2 од предлогот на законот се дополнува постојниот член 33, со кој се предлагаат решенија со кои се олеснува и забрзува процесот на експропријација за целите на изградба на објектите од стратешки интерес, во случај кога сопственикот живее односно врши дејност, како и во случај на бесправни градби кои се предмет на експропријација, а во кои физички лица (иматели живеат), да им се исплаќа соодветна закупнина со цел да им се овозможи побрзо напуштање на објектите предмет на експропријација, со цел за поголема ефикасност на реализирање на проектите кои се од стратешки интерес.

Членот 3 уредува одредба со која започнатите постапки за експропријација до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе продолжат според одредбите од овој закон.

Членот 4 го регулира влегувањето во сила на законот

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Одредбите кои се изменуваат се меѓусебно поврзани со одредбите содржани во постојниот закон.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Предложените измени се во насока на создавање на услови за поефикасна и навремена реализација на градбите кои се од стратешки интрес на државата.

për shpronësim të parashtrojnë dëshmi për mjetet e siguruara për kompensimin e patundshmërisë së shpronësuar në formë të njoftimit për mjetet e planifikuara në buxhet nga personi që udhëheq me institucionin e themeluar nga shteti.

Njëkohësisht, me nenin 2 të propozim ligjit plotësohet neni ekzistues 33, me të cilin propozohen zgjidhje që lehtësojnë dhe përshpejtojnë procesin e shpronësimit me qëllim të ndërtimit të objekteve me interes strategjik, në rastin kur pronari jeton, përkatësisht kryen veprimtari, si dhe në rastin e ndërtimeve pa leje që janë lëndë e shpronësimit, ndërsa në të cilat jetojnë personat fizikë (jetojnë pronarë), t'u paguhet qira përkatëse për t'u mundësuar atyre largimin më të shpejtë nga objektet – lëndë e shpronësimit, për efikasitet më të madh në realizimin e projekteve me rëndësi strategjike.

Neni 3 përcakton një dispozitë me të cilën procedurat e filluara të shpronësimit deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij Ligji do të vazhdojnë sipas dispozitave të këtij Ligji.

Neni 4 rregullon hyrjen në fuqi të ligjit.

II. LIDHJA E NDËRSJELLTË E ZGJIDHJEVE TË PËRFSHIRA NË DISPOZITAT E PROPOZUARA

Dispozitat që ndryshohen janë të ndërlidhura me dispozitat e ligjit ekzistues.

III. PASOJAT QË DO TË REZULTOJNË NGA ZGJIDHJET E PROPOZUARA

Ndryshimet e propozuara janë në drejtim të krijimit të kushteve për realizim sa më efikas dhe në kohë të ndërtimeve që janë me interes strategjik për shtetin.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА ШТО СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 26

Со предлогот за експропријација се поднесува:

1) Извод од актот за планирање на просторот или одобрен проект за инфраструктура или одобрен проект за дислокација на енергетски објект, или проект утврден во меѓудржавна спогодба во функција за изградба на граничен премин

2) геодетски елаборат за нумерички податоци за недвижноста за која се предлага експропријација;

3) понуда за видот и висината на надоместокот за недвижноста за која се предлага експропријацијата во висина на пазарна вредност на недвижноста утврдена од овластен проценувач согласно со Законот за процена, како од страна на Бирото за судски вештачења., како и динамика на исплата на надоместокот во случаите од членот 44-а од овој закон;

4) имотен лист за недвижноста за која се предлага експропријација;

5) имотен лист за недвижноста што се нуди како надоместок за експроприраната недвижност;

6) доказ за обезбедени средства за надоместок на експроприраната недвижност (известување за планирани средства во буџетот од лицето кое раководи со буџетски корисник или единка корисник на средствата од Буџетот на Република Македонија), банкарска гаранција дека јавните претпријатија, трговските друштва и други институции основани од државата имаат обезбедено средства за надоместок, одлука на советот на единицата на локалната самоуправа за резервирани средства за експропријација во буџетот на единицата на локалната самоуправа, односно

TEKSTI I DISPOZITAVE TË LIGJIT TË SHPRONËSIMIT TË CILAT NDRYSHOHEN DHE PLOTËSOHEN

Neni 26

Me propozimin për shpronësim dorëzohet:

1) Ekstrakt nga akti i planifikimit hapësinor ose projekti i miratuar për infrastrukturën ose projekti i miratuar për dislokimin e objektit energjetik, ose projekt i vërtetuar në marrëveshje ndërshtetërore në funksion të ndërtimit të kalimit kufitar;

2) raport gjeodezik për të dhënat numerike të paluajtshmërisë për të cilën propozohet shpronësimi;

3) ofertë për llojin dhe shumën e kompensimit për pronën e paluajtshme për të cilën propozohet shpronësimi në lartësi të vlerës së tregut të pasurisë së paluajtshme të përcaktuar nga vlerësuesi i autorizuar në pajtim me Ligjin për Vlerësim, si nga Byroja për ekspertizë ligjore, si dhe dinamikën e pagesës së kompensimit në rastet nga neni 44-a të këtij ligji;

4) fletë pronësi për paluajtshmërinë për të cilën propozohet shpronësimi;

5) fletë pronësi për paluajtshmërinë që ofrohet si kompensim për paluajtshmërinë e shpronësuar;

6) dëshmi për mjete të siguruara për kompensimin e paluajtshmërisë së shpronësuar (njoftim për mjetet e planifikuara në buxhet nga personi që menaxhon me shfrytëzuesin buxhetor ose shfrytëzues individual të mjeteve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë), garanci bankare që ndërmarrjet publike, shoqëritë tregtare dhe institucionet e tjera të themeluara nga shteti kanë siguruar mjete për kompensim, vendimi i këshillit të njësisë së vetëqeverisjes lokale për mjetet e rezervuara për shpronësim në buxhetin e njësisë së vetëqeverisjes lokale, gjegjësisht një garanci bankare që koncesioneri, mbajtësi i qirasë afatgjatë

банкарска гаранција дека концесионерот, носителот на долготрајниот закуп и инвеститорот на линиска инфрастуктура има обезбедено средства за надоместок и

7) уверение за историски преглед на извршените запишувања во катастарот на недвижности за градежното земјиште за кое е поднесен предлог за одземање на правото на користење.

Член 33

(1) Предлагачот на експропријацијата се стекнува со владение на експроприраната недвижност во рок од осум дена од денот на постигнувањето на порамнувањето (спогодбата) од членот 30 од овој закон, ако предлагачот на експропријацијата и сопственикот на експроприраната недвижност поинаку не се договорат, односно со правосилноста на решението од членот 31 од овој закон.

(2) По исклучок од ставот 1 на овој член, Владата на Република Македонија на образложен предлог на предлагачот на експропријацијата може да одлучи недвижноста да се предаде во владение на предлагачот на експропријацијата пред правосилноста, а по конечноста на решението за експропријација, ако оцени дека тоа е неопходно заради итност за градење на објекти или изведување на работи од членовите 6 и 7 од овој закон, или заради отстранување на позначителна материјална штета и опасност по здравјето на луѓето и животната средина.

(3) Ако предлагачот на експропријацијата влегол во владение на експроприраната недвижност пред правосилноста на решението, а предлогот за експропријација во натамошната постапка ќе биде правосилно одбиен, предлагачот на експропријацијата е должен на сопственикот да му ја врати недвижноста во рок од 15 дена по правосилноста на

dhe investitori i infrastrukturës së linjës ka siguruar mjete për kompensim dhe

7) vërtetim për shqyrtim historik të shënimeve të bëra në kadastrën e paluajtshmërive për tokën ndërtimore për të cilën është dorëzuar propozim për marrjen e së drejtës së shfrytëzimit.

Neni 33

(1) Propozuesi i shpronësimit e fiton posedimin e paluajtshmërisë së shpronësuar në afat prej tetë ditësh nga dita e arritjes së marrëveshjes nga neni 30 i këtij ligji, nëse propozuesi i shpronësimit dhe pronari i paluajtshmërisë së shpronësuar nuk dakordohen ndryshe, gjegjësisht me plotëfuqishmërinë e aktvendimit nga neni 31 i këtij ligji.

(2) Me përjashtim nga paragrafi 1 i këtij neni, Qeveria e Republikës së Maqedonisë, me propozim të arsyetuar të propozuesit të shpronësimit, mund të vendos që paluajtshmëria t'i dorëzohet në posedim propozuesit të shpronësimit para plotfuqishmërisë, dhe pas përfundimit të vendimit për shpronësim, nëse vlerëson se është e nevojshme për shkak të urgjencës për ndërtimin e objekteve ose kryerjes së punëve nga nenet 6 dhe 7 të këtij ligji, ose për shkak të mënjanimit të dëmit të konsiderueshëm material dhe rrezikut për shëndetin e njerëzve dhe mjedisit jetësor.

(3) Nëse propozuesi i shpronësimit ka hyrë në posedim të paluajtshmërisë së shpronësuar para plotfuqishmërisë së vendimit, dhe propozimi për shpronësim në procedurën e mëtutjeshme juridikisht do të refuzohet, propozuesi i shpronësimit është i obliguar t'ia kthejë paluajtshmërinë pronarit në afat prej 15 ditëve pas plotfuqishmërisë së aktvendimit, me të cilin propozimi për shpronësim është refuzuar, nëse ekziston

решението со кое е одбиен предлогот за експропријација, ако недвижноста постои, како и да му ја надомести штетата настаната со влегување во владение на недвижноста, односно ако недвижноста не постои или не може да му се врати, да му ја надомести штетата.

(4) Органот за експропријација е должен да состави записник во кој ќе ја утврди состојбата на имотот пред влегувањето во владение, доколку состојбата на имотот е од значење за обештетувањето. На сопственикот му се доставува примерок од записникот, потпишан од органот, предлагачот на експропријацијата и сопственикот на недвижноста.

(5) Кога сопственикот живее во експроприрана станбена зграда, односно стан или врши дејност во експроприраната зграда или деловна просторија, има право на времено сместување.

paluajtshmëria, si dhe t'ia kompensojë dëmin e shkaktuar me hyrjen në posedim të paluajtshmërisë, gjegjësisht nëse paluajtshmëria nuk ekziston ose nuk mund t'i kthehet, ta kompensojë dëmin.

(4) Organi për shpronësim është i detyruar të përpilojë procesverbal në të cilin do ta konstatojë gjendjen e pronës para se të hyjë në posedim, nëse gjendja e pronës është e rëndësishme për kompensimin. Një kopje e procesverbalit i dorëzohet pronarit, e nënshkruar nga organi, propozuesi i shpronësimit dhe pronari i paluajtshmërisë.

(5) Kur pronari banon në objektin banesor të shpronësuar, gjegjësisht banesën ose kryen veprimtari në ndërtesën e shpronësuar ose në lokal afarist, ka të drejtën e banimit të përkohshëm.

ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ НА ПРОПИСОТ

СО ЗАКОНОДАВСТВОТО НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА СО КОРЕСПОНДЕНТНА ТАБЕЛА

1. Правен пропис
1.1. Назив на прописот *ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА*
1.2. Предлагач *Министерство за Финансии*
1.3. ЕПП број
1.4. Број и назив на поглавјето од правото на ЕУ согласно Националната програма за усвојување на правото на ЕУ

2. Усогласеност на предлогот на прописот со одредбите на Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Република Македонија и Европските заедници и нивните земји членки
2.1. Одредба од Спогодбата која се однесува на нормативната содржина на прописот /
2.2. Дали правниот пропис е во согласност со одредбите од Спогодбата ☐ Да ☐ Не
2.3. Причини за неисполнување, односно делумно исполнување на обврските кои произлегуваат од наведените одредби на Спогодбата /

3. Усогласеност на предлогот на прописот со изворите на правото на Европската унија	
3.1.Одредби на примарните извори на правото на ЕУ	
3.2. Степен на усогласеност со секундарните извори од правото на ЕУ	
ЕУ пропис -CELEX бр.	☐ потполна усогласеност ☐ делумна усогласеност ☐ неусогласеност
ЕУ пропис -CELEX бр.	☐ потполна усогласеност ☐ делумна усогласеност ☐ неусогласеност
3.3. Причини за делумна усогласеност или неусогласеност со секундарните извори на правото /	
3.4. Усогласеност со останати извори на правото на ЕУ Изградбата на Коридорите 8 и 10 се од клучно значење и во контекст на индикативното проширување на трансевропската транспортна мрежа кон Западен Балкан, вклучително и Северна Македонија, во согласност со Регулативата 1315/2013 на Европскиот парламент и на Советот на Европа и Делегираната регулатива на Комисијата (ЕУ) 2016/758.	

3.5. Рок во кој е предвидено постигнување на потполна усогласеност на предлогот на прописот со правото на Европската унија
3.6. Кореспондентна табела (прилог) /

4. Превод на изворите на правото на Европската унија и правниот пропис		
4.1. Дали горенаведените извори на правото на ЕУ се преведени на македонски јазик и ако се преведени, наведете го изворот на преводот.		
☐ ДА	Верзија МК	☐ НЕ
Извор: Доколку извор на преводот не е Секретаријатот за европски прашања, преводот задолжително треба да се достави до Секретаријатот за европски прашања.		
4.2. Достапност на преводот на изворите на правото на ЕУ		
4.3. Дали предлог прописот е преведен на англиски јазик? ☐ ДА ☐ НЕ		
4.4. Достапност на преводот на предлог прописот		

5. Стручна помош и мислење **(Европска комисија, КАРДС, ИПА, TAIEX, SIGMA, држава членка на ЕУ, Совет на Европа, домашни стручњаци и др.)**
5.1. Учество на техничка помош и консултанти во изработката на предлогот на прописот
5.2. Дадено мислење за усогласеноста на пропиисот

Раководител на надлежниот сектор	
Име презиме:	
Звање и работно место:	Ве молиме изберете звање

Потпис:	
Датум:	
Раководно лице/функционер во органот изработувач на правниот пропис	
Име презиме:	
Потпис:	
Датум:	
Раководно лице/функционер во органот предлагач на правниот пропис	
Име и презиме:	Министер за Финансии Dr. Fatmir Besimi
Потпис:	
Датум:	05.05.2023 година